

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3006 від 04.02.2020
Народні депутати України
В. В'ятрович та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до статті 40 Закону України «Про автомобільний транспорт» (щодо заборони акустичного насильства)»

У законопроекті шляхом внесення змін до ст. 40 Закону України «Про автомобільний транспорт» (далі – Закон) пропонується:

надати водіям автобусів право не допускати до поїздки пасажирів, який створює шум в салоні, зокрема, за допомогою технічних пристроїв;

заборонити водіям автобусів транслювати в салоні автобуса музику, звук фільмів чи інші звукові сигнали, крім інформації про поїздки (передача звуку може здійснюватися на індивідуальні навушники пасажирів, а на салон – лише під час нерегулярних перевезень за згодою всіх пасажирів), а водіям таксі – транслювати в салоні музику чи інші звукові сигнали без згоди всіх пасажирів.

Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту, метою його прийняття є захист прав людини, підвищення якості та безпечності транспортного обслуговування шляхом заборони акустичного насильства на транспорті.

Головне управління, в цілому вважаючи актуальним порушене у проекті питання, одночасно щодо пропонованого способу його реалізації вважає за доцільне висловити такі міркування.

1. Насамперед зауважимо, що чинне законодавство України не містить визначення поняття «акустичне насильство», що не дозволяє повною мірою оцінити весь спектр відповідних відносин та, як наслідок, предмет законодавчого регулювання, у тому числі, у контексті порушеного у проекті питання.

2. Змінами до абз. 3 ч. 1 ст. 40 Закону пропонується надати водію автобуса при перевезенні пасажирів автомобільним транспортом право не допускати до поїздки пасажирів, який *створює шум у салоні, зокрема, за допомогою технічних пристроїв*.

На нашу думку, формулювання «за допомогою технічних пристроїв» позбавлене юридичної визначеності, оскільки не містить чіткого та однозначного формулювання, що саме маєтсья на увазі, є широким за змістом та, відповідно, може створювати складнощі при правозастосуванні (наприклад, такими, що створюють шум, цілком можна вважати навіть мобільний телефон з активним вхідним дзвінком, або ж гучну розмову по мобільному телефону).

Крім того, уточнення «зокрема, за допомогою технічних пристроїв» виглядає зайвим, оскільки конкретизує лише один спосіб створення шуму серед усього розмаїття таких способів.

Загалом вважаємо, що питання «створення шуму у салоні, зокрема, за допомогою технічних пристроїв» повною мірою можна віднести до порушення громадського порядку, яке може бути підставою для реалізації водієм автобуса права не допускати пасажирів, який порушив громадський порядок, до поїздки (абз. 3 ч. 1 ст. 40 Закону), або ж припинення дії договору перевезення пасажирів автомобільним транспортом за ініціативою автомобільного перевізника чи водія автомобільного транспортного засобу (абз. 3 ч. 6 ст. 42 Закону).

3. Змінами до ч. 3 ст. 40 Закону встановлюється заборона водію автобуса транслювати у салоні автобуса музику, звук фільмів чи інші звукові сигнали, крім інформації про поїздки (передача звуку може здійснюватися на індивідуальні навушники пасажирів, а на салон – лише під час нерегулярних перевезень за згодою усіх пасажирів).

Зауважимо, що передбачена проектом можливість передачі звуку під час нерегулярних перевезень на салон «за згодою всіх пасажирів» не супроводжується встановленням механізму надання такої згоди та, на нашу думку, може бути джерелом конфлікту між пасажирів та/або між пасажирів та водієм.

Крім того, враховуючи, що запропонована заборона одночасно передбачає винятки з неї, вбачається доцільною її редакційна зміна із норми заборонного характеру на норму дозвільного характеру, тобто, замість встановлення заборони з винятками доцільно встановити дозволені способи та випадки аудіотрансляцій.

Принагідно зазначимо, що поза межами проекту залишилось питання (при трансляції звуку на салон) *відеотрансляції* фільмів чи інших відеоматеріалів, *кадри чи сюжети* яких також можуть неоднозначно сприйматись пасажирів.

4. Звертаємо увагу, що Закон згідно з преамбулою визначає засади організації та діяльності автомобільного транспорту, віднесення до яких питання заборони акустичного насильства виглядає дискусійним.

У зв'язку із цим, звертаємо увагу, що на сьогодні є чинними Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 (в редакції від 26.12.2019). Ці Правила визначають порядок здійснення перевезень

пасажирів та їх багажу автобусами, таксі, легковими автомобілями на замовлення, а також обслуговування пасажирів на автостанціях і є обов'язковими для виконання організаторами регулярних перевезень, замовниками транспортних послуг, автомобільними перевізниками, автомобільними самозайнятими перевізниками, персоналом автомобільного транспорту, автостанціями та пасажирями. Порядок проїзду міським пасажирським автомобільним транспортом і його оплати, права та обов'язки пасажирів, а також відносини автомобільних перевізників і пасажирів під час надання транспортних послуг визначаються Правилами користування міським пасажирським автомобільним транспортом, що затверджуються відповідним органом місцевого самоврядування (п. 1). Відтак, на нашу думку, питання щодо аудіотрансляцій в автобусах та таксі цілком може бути врегульовано на підзаконному рівні.

5. До законопроекту є зауваження техніко-юридичного характеру.

5.1. Вважаємо недоцільним включення у проект преамбули, з огляду, зокрема, на те, що з набранням чинності закону про внесення змін його приписи переходять в тіло тих законодавчих актів, до яких таким законом передбачені зміни, і, власне, вже цими законодавчими актами регулюються відповідні суспільні відносини.

5.2. Законопроект про внесення змін має складатися з двох розділів: у першому – розміщуються зміни до відповідного законодавчого акту (законодавчих актів), у другому (прикінцеві положення) – термін набрання чинності законом та, у разі необхідності, доручення та рекомендації відповідним органам, які впливають зі змісту пропонованих змін.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Ю. Лисицька

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/50208 від 18.05.2020

80381